

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

(βάσει των διατάξεων του ν. 4485/2017)

ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

«ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ»

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ

ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2020

Άρθρο 1

Γενικές Διατάξεις

Ο δεύτερος κύκλος σπουδών συνίσταται στην παρακολούθηση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) και ολοκληρώνεται με την απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

Οι μεταπτυχιακές σπουδές στο Δ.Π.Θ. εντάσσονται μέσα στο πλαίσιο των σκοπών και της γενικότερης αποστολής του.

Άρθρο 2

Ισχύς του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών

Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού εξειδικεύουν και συμπληρώνουν το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις μεταπτυχιακές σπουδές και συγκεκριμένα τις διατάξεις του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ Α' 114) και συμβάλλουν στην ρύθμιση με ενιαίο τρόπο των θεμάτων λειτουργίας του εν λόγω Π.Μ.Σ.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος καταρτίζεται ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Μ.Σ., ο οποίος εγκρίνεται από τη Σύγκλητο, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο του Τμήματος και κοινοποιείται στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 3

Σκοπός του Π.Μ.Σ.

Το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών εντάσσεται στον στρατηγικό σχεδιασμό του Δ.Π.Θ., διέπεται από επιστημονική συνοχή και αποσκοπεί στη μεταπτυχιακή εξειδίκευση στην περιβαλλοντική εκπαίδευση και επικοινωνία.

Αποσκοπεί στην παροχή υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες, ώστε αυτοί/αυτές να συνδυάζουν τη γνώση σε θεωρητικό και εφαρμοσμένο επίπεδο με την εμπειρία και την ακαδημαϊκή έρευνα, προκειμένου να βελτιώσουν τα επαγγελματικά τους προσόντα και να εμπλουτίσουν το επαγγελματικό τους έργο με νέες διεπιστημονικές προσεγγίσεις στην περιβαλλοντική εκπαίδευση και επικοινωνία.

Ειδικότερα, οι επί μέρους στόχοι του συγκεκριμένου Π.Μ.Σ. είναι

- Να παρέχει στους φοιτητές και στις φοιτήτριες εξειδικευμένες γνώσεις, να καλλιεργήσει την κριτική και αναλυτική σκέψη και να αναπτύξει την επιστημονική προσέγγιση θεμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και επικοινωνίας.
- Να προσφέρει τη μεγαλύτερη δυνατή εξοικείωση των φοιτητών και των φοιτητριών με τη σύγχρονη ερευνητική μεθοδολογία και τις νέες τεχνολογίες.
- Να ενδυναμώσει θεωρητικά τους φοιτητές και τις φοιτήτριες ώστε αυτοί / αυτές να κατανοούν τις ποικίλες ερευνητικές τεχνικές και τις διαφορετικές μεθόδους επεξεργασίας και ανάλυσης που χρησιμοποιούνται στην περιβαλλοντική εκπαίδευση και την επικοινωνία.
- Να ενθαρρύνει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες να επεξεργάζονται κριτικά τις επιστημονικές εργασίες, τις μελέτες και τα δεδομένα και να αναπτύσσουν την επιστημονική μεθοδολογία για τη διεξαγωγή δικής τους έρευνας.
- Να δημιουργήσει στελέχη του Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα που συμμετέχουν ενεργά στην αειφόρο ανάπτυξη και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών της χώρας.

- Να εξασκήσει την πρακτική εφαρμογή των γνώσεων που απέκτησαν κατά τις προπτυχιακές σπουδές τους και να τις ενισχύσει με σκοπό την μετέπειτα αξιοποίησή τους σε διδακτορικό επίπεδο.

Άρθρο 4

Όργανα του Π.Μ.Σ.

Αρμόδια Όργανα για την ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών είναι:

- 1. Η Σύγκλητος του Ιδρύματος**, η οποία είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα των Π.Μ.Σ., και ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.
- 2. Η Συνέλευση του Τμήματος**, η οποία έχει τις εξής αρμοδιότητες:
  - α) εισηγείται στη Σύγκλητο δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών της παραγράφου 5 του άρθρου 32 του ν. 4485/2017 για την αναγκαιότητα ίδρυσης Π.Μ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 32,
  - β) ορίζει τα μέλη των Σ.Ε.,
  - γ) κατανέμει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ.,
  - δ) συγκροτεί επιτροπές επιλογής ή εξέτασης των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών ή διδασκόντων,
  - ε) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί το Δ.Μ.Σ.,
  - στ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ του ν. 4485/2017.
- 3. Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.)** του Π.Μ.Σ., η οποία απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, οι οποίοι έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία, κατά τη λήξη της οποίας με ευθύνη του Διευθυντή συντάσσεται απολογισμός του Π.Μ.Σ., και είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του Π.Μ.Σ.
- 4. Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών**, η οποία αποτελείται από τον/την Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, ο/η οποίος/α εκτελεί χρέη Προέδρου και τους Κοσμήτορες του Ιδρύματος ως μέλη και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 32 στην παράγραφο 5 του ν. 4485/2017. Ειδικότερα, αν η Επιτροπή κρίνει την εισήγηση ελλιπή, διαφωνεί ως προς το περιεχόμενο των στοιχείων των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 32 του ν. 4485/2017, καθώς και αν διαπιστώνει αλληλεπικάλυψη των γνωστικών αντικειμένων που τα Π.Μ.Σ. του Ιδρύματος θεραπεύουν, αναπέμπει εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών την εισήγηση στη Συνέλευση του Τμήματος με αιτιολογημένη απόφασή της. Το Τμήμα αφού λάβει υπόψη τις υποδείξεις της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών, υποβάλλει εκ νέου σε αυτήν, την εισήγησή του. Αν, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών, για δεύτερη φορά η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν κάνει αποδεκτή την εισήγηση, το Τμήμα μπορεί να υποβάλει απευθείας την εισήγησή του στη Σύγκλητο.
- 5. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ.**, είναι μέλος της Σ.Ε. και ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία. Προεδρεύει της Σ.Ε., είναι μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, είναι του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και ασκεί τα καθήκοντα που ορίζονται στο Κεφάλαιο ΣΤ του ν. 4485/2017 και στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.
Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα

που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος.

Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντής.

Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε., με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ.. Ο απολογισμός κατατίθεται στο οικείο Τμήμα, στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ..

- 6. Η εξαμελής Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (Ε.Σ.Ε.),** η οποία είναι αρμόδια για την εξωτερική ακαδημαϊκή αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. (άρθρο 44 παρ. 3 του ν. 4485/2017). Τα πέντε (5) μέλη της Ε.Σ.Ε. είναι μέλη Δ.Ε.Π. α' βαθμίδας, αναπληρωτή και επίκουρο άλλων Α.Ε.Ι. ή ερευνητές από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13 Α του ν. 4310/2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, συμπεριλαμβανομένων των Ερευνητικών Κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, ή επιστήμονες της αλλοδαπής ή της ημεδαπής, οι οποίοι έχουν τα προσόντα που προβλέπονται για τους επισκέπτες διδάσκοντες στην παράγραφο 5 του άρθρου 36, του αντίστοιχου επιστημονικού πεδίου, και με την προϋπόθεση ότι δεν υπηρετούν ως διδάσκοντες σε Π.Μ.Σ. της Σχολής. Το έκτο μέλος είναι μεταπτυχιακός φοιτητής της Σχολής.

Η θητεία των μελών είναι πενταετής, με δυνατότητα ανανέωσης, εκτός από τον/την φοιτητή/τρια, του οποίου η θητεία είναι ετήσια.

Η ιδιότητα του Προέδρου, ο τρόπος επιλογής του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα που αφορά στη συγκρότηση, τη λειτουργία και τη διοικητική υποστήριξη της Επιτροπής, σύμφωνα με τις παραγράφους 4 έως 6 του ν. 4485/2017, καθορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 5

Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων κατ' έτος ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε δέκα (10) μεταπτυχιακούς/ες φοιτητές/τριες.

Επιπλέον ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών ανά διδάσκοντα του Π.Μ.Σ. ανέρχεται σε 10/10 ο μέγιστος αριθμός αυτών σε σχέση με τον αριθμό των προπτυχιακών φοιτητών/τριών του Τμήματος είναι 10/563 και σε σχέση με τον αριθμό των διδασκόντων του Τμήματος είναι 10/18 (άρθρο 45 παρ. 1β του ν. 4485/2017).

Άρθρο 6

Κατηγορίες Υποψηφίων για φοίτηση στο Π.Μ.Σ.

Στο Π.Μ.Σ. «Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Επικοινωνία» γίνονται δεκτοί μετά από αξιολόγηση, πτυχιούχοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης Τμημάτων της ημεδαπής ή αντίστοιχων αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Ο αριθμός εισακτέων στο Π.Μ.Σ. ορίζεται κατ' ανώτερο όριο σε δέκα (10) μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες κατ' έτος.

Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή/τρια του/της οποίου/ας ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80).

Υπότροφοι του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών ή άλλου φορέα εισάγονται ως υπεράριθμοι.

Άρθρο 7

Κριτήρια και Διαδικασία Επιλογής Εισακτέων

i. Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Το Τμήμα σε ημερομηνίες που ορίζονται από την Συνέλευση προβαίνει σε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προκηρύσσοντας θέσεις με ανοιχτή διαδικασία για την εισαγωγή πτυχιούχων στο Π.Μ.Σ.

Στην πρόσκληση αναφέρονται οι προϋποθέσεις εισαγωγής, οι κατηγορίες πτυχιούχων και ο αριθμός εισακτέων, ο τρόπος εισαγωγής, τα κριτήρια επιλογής, κ.λπ., οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων καθώς και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται.

Οι αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Τμήματος σε έντυπη μορφή.

ii. Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων.

Η επιλογή των εισακτέων στο Π.Μ.Σ. γίνεται από πενταμελή Επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. που ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος και απαρτίζεται από πέντε (5) Καθηγητές που διδάσκουν στο συγκεκριμένο Π.Μ.Σ. Οι αποφάσεις της Συντονιστικής Επιτροπής εγκρίνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

iii. Τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων είναι συγκεκριμένα, ποσοτικά και ποιοτικά, και γίνονται γνωστά στους/στις υποψηφίους/ες με την προκήρυξη του Π.Μ.Σ.

Η αξιολόγηση για την τελική επιλογή των υποψηφίων γίνεται σύμφωνα με τους παρακάτω πίνακες μοριοδότησης:

1. Πτυχίο

	Πτυχίο	Μόρια
1. Πανεπιστημίου	Σχολών και Τμημάτων Γεωτεχνικών, Πολυτεχνικών, Θετικών, Οικονομικών, Ανθρωπιστικών, Θεωρητικών και Βιολογικών Επιστημών	Βαθμός πτυχίου x 10
2. ΑΤΕΙ	Σχολών και Τμημάτων Γεωτεχνικών, Πολυτεχνικών, Θετικών, Οικονομικών, Ανθρωπιστικών, Θεωρητικών και Βιολογικών Επιστημών	Βαθμός πτυχίου x 8

2. Διπλωματική διατριβή

	Σχετικότητα	Μόρια
1.	Μεγάλη	+ 10
2.	Μεσαία	+ 8
3.	Μικρή	+ 5
4.	Καμία	+ 0

3. Ξένη γλώσσα*

	Επίπεδο	Μόρια
1.	Μέτρια γνώση	+ 3
2.	Καλή γνώση	+ 5
3.	Πολύ καλή γνώση	+ 8
4.	Άριστη γνώση	+10

* Μοριοδοτείται μόνο η 1^η γλώσσα, η οποία πρέπει να είναι μια από τις Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά.

4. Αριθμός Δημοσιεύσεων συναφών με το περιβάλλον ή την εκπαίδευση

	Κατηγορίες δημοσιεύσεων	Μόρια
1.	Συνέδριο ελληνικό με πρακτικά	+ 2
2.	Διεθνές συνέδριο με πρακτικά	+ 4
3.	Ελληνικό περιοδικό	+ 6
4.	Ξένο περιοδικό	+ 10
5.	Περιοδικό SCI με IF	+ 20

5. Εθελοντισμός σε δράσεις συναφείς με το περιβάλλον ή την εκπαίδευση

	Διάρκεια	Μόρια
1.	1 έτος	+ 2
2.	2 έτη	+ 4
3.	≥ από 3 έτη	+ 6

6. Συνέντευξη

	Εικόνα	Μόρια
1.	Άριστη	+ 20
2.	Πολύ καλή	+ 15
3.	Καλή	+ 10
4.	Μέτρια	+ 5
5.	Κακή	+ 0

iv. Διαδικασία επιλογής

Μετά την σύνταξη του πίνακα κατάταξης από την Επιτροπή Επιλογής και την έγκριση και επικύρωση της κατάταξης των υποψηφίων από τη Συνέλευση του Τμήματος, ενημερώνονται οι επιτυχόντες υποψήφιοι από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 8

Διάρκεια Σπουδών

1. Χρονική διάρκεια φοίτησης

Η κανονική χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται κατ' ελάχιστο σε τρία εξάμηνα, διάστημα στο οποίο περιλαμβάνεται και ο χρόνος για την τυχόν εκπόνηση και υποβολή προς

κρίση διπλωματικής εργασίας. Ο χρόνος που αφορά την διπλωματική εργασία, δεν μπορεί να είναι μικρότερος από έξι μήνες από την ημερομηνία ορισμού του θέματος.

Η φοίτηση στο πρόγραμμα θεωρείται ότι λήγει με την ολοκλήρωση της συγγραφής και της δημόσιας παρουσίασης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής είναι υποχρεωμένος να ολοκληρώσει τις μεταπτυχιακές του σπουδές μέσα στο διπλάσιο της προβλεπόμενης στο αντίστοιχο Π.Μ.Σ. διάρκειας.

2. Μερική φοίτηση

Στους μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες προβλέπεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4485/2017 (Α' 114) η δυνατότητα μερικής φοίτησης για εργαζόμενους/νες φοιτητές /τριες, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της κανονικής φοίτησης.

Στην παραπάνω περίπτωση οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να προσκομίσουν βεβαίωση του εργοδότη τους ότι εργάζονται κατ' ελάχιστο είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα.

Η μερική φοίτηση προβλέπεται και για μη εργαζόμενους μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις ελάχιστες απαιτήσεις του προγράμματος πλήρους φοίτησης και για ιδιαίτερες εξαιρετικά σοβαρές περιπτώσεις (ασθένεια, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση, λόγοι ανωτέρας βίας).

Οι αιτήσεις και τα σχετικά δικαιολογητικά που αφορούν τις περιπτώσεις μερικής φοίτησης εξετάζονται από τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. και με ευθύνη του Διευθυντή Σπουδών προωθούνται στη Συνέλευση του Τμήματος η οποία εκδίδει πριν την έναρξη κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου σχετική απόφαση για τους δικαιούχους μερικής φοίτησης.

3. Αναστολή Σπουδών

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις στους μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες παρέχεται, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, προσωρινή αναστολή σπουδών, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Κατά την διάρκεια της αναστολής, ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει την ιδιότητα του φοιτητή. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

4. Διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών

Για θέματα επανεξέτασης μαθημάτων σε οφειλόμενα μαθήματα ή διαγραφής αποφάινεται η Συνέλευση του Τμήματος μετά από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής, η οποία αποφασίζει για τους όρους της επανεξέτασης και τους λόγους διαγραφής και τους περιλαμβάνει στον οικείο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Λόγοι διαγραφής είναι:

α) η μη επαρκής πρόοδος του μεταπτυχιακού φοιτητή (η οποία τεκμηριώνεται με μη συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία, δηλαδή παρακολουθήσεις, εξετάσεις),

β) η πλημμελής εκπλήρωση λοιπών υποχρεώσεων που ορίζονται από τον οικείο Κανονισμό,

γ) συμπεριφορά που προσβάλλει την ακαδημαϊκή δεοντολογία, όπως π.χ. η λογοκλοπή, και

δ) αίτηση του/της ίδιου/ας του μεταπτυχιακού/κής φοιτητή/τριας.

Άρθρο 9

Όροι φοίτησης

Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες εγγράφονται και συμμετέχουν στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα υπό τους προβλεπόμενους όρους και τις προϋποθέσεις.

Μετά από ανακοίνωση της Γραμματείας του Τμήματος, στην οποία ορίζεται η χρονική διάρκεια των εγγραφών και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εγγραφή, αρχίζουν οι εγγραφές των εισαγομένων μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών.

Εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) ημερών μετά την ανακοίνωση του πίνακα αξιολόγησης των υποψηφίων από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., οι επιτυχόντες θα πρέπει να προσέλθουν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. για την ολοκλήρωση της διαδικασίας εγγραφής τους.

Με την ολοκλήρωση της παραπάνω χρονικής προθεσμίας, οι επιτυχόντες που δεν έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία εγγραφής χάνουν αμετάκλητα το δικαίωμα εγγραφής και τη θέση τους καλούνται να καταλάβουν, με βάση τη σειρά της βαθμολογικής τους κατάταξης, οι επιλαχόντες υποψήφιοι μεταπτυχιακοί φοιτητές. Σε κάθε περίπτωση, η σχετική διαδικασία εγγραφής των επιλαχόντων μεταπτυχιακών φοιτητών θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός μιας εβδομάδας από τη λήξη της κανονικής προθεσμίας εγγραφών του Π.Μ.Σ.

Στο έντυπο της σχετικής αίτησης εγγραφής που λαμβάνουν από τη Γραμματεία ή από την ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ., οι υποψήφιοι μεταπτυχιακοί φοιτητές δηλώνουν ότι έχουν λάβει γνώση του παρόντος Κανονισμού και αποδέχονται στο σύνολό τους, τους κανόνες λειτουργίας του Π.Μ.Σ. Η αποδοχή του Κανονισμού αποτελεί προϋπόθεση για την απόκτηση και διατήρηση της ιδιότητας του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Αν ο μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. της Σχολής, τα οποία έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων του μαθήματος.

Άρθρο 10

Πρόγραμμα Σπουδών – Έλεγχος Γνώσεων

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. ανέρχονται σε ενενήντα (90).

Για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. απαιτείται η παρακολούθηση και εξέταση σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα (Α' και Β' εκπαιδευτικό εξάμηνο) και σε τέσσερα (4) μαθήματα επιλογής (δύο σε κάθε εκπαιδευτικό εξάμηνο, Α' και Β'). Κάθε μεταπτυχιακό μάθημα ολοκληρώνεται μετά από 40 ώρες διδασκαλίας.

Κατά το τρίτο (Γ') εκπαιδευτικό εξάμηνο απαιτείται η εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, της οποίας οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) είναι 30.

Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών διαμορφώνεται ως εξής:

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος μαθήματος	Πιστωτικές Μονάδες (ECTS)
1	Διδακτική της Περιβαλλοντικής Επιστήμης	Υποχρεωτικό	7,5
2	Περιβαλλοντική Επικοινωνία, ΜΜΕ και Κοινή Γνώμη	Υποχρεωτικό	7,5
3	Περιβάλλον Κοινωνία και Εθελοντισμός	Επιλογής	7,5
4	Αρχές και Μέθοδοι Διαχείρισης Περιβάλλοντος	Επιλογής	7,5
5	Υπηρεσίες Οικοσυστημάτων	Επιλογής	7,5
Σύνολο πιστωτικών μονάδων (ECTS) Α' εξαμήνου			30

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος μαθήματος	Πιστωτικές Μονάδες (ECTS)
1	Περιβαλλοντική Πολιτική	Υποχρεωτικό	7,5
2	Μεθοδολογία Κοινωνικής και Περιβαλλοντικής Έρευνας	Υποχρεωτικό	7,5
3	Βιώσιμη Ανάπτυξη	Επιλογής	7,5
4	Στρατηγικές Δημοσίων Σχέσεων και Περιβάλλον	Επιλογής	7,5
5	Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη	Επιλογής	7,5
Σύνολο πιστωτικών μονάδων (ECTS) Β' εξαμήνου			30

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ		
Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	
1	Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας	30
Σύνολο πιστωτικών μονάδων (ECTS) Γ' εξαμήνου		30

Σύνολο Πιστωτικών μονάδων (ECTS) λήψης Δ.Μ.Σ.		90
--	--	-----------

Στο Π.Μ.Σ. μπορεί να πραγματοποιούνται χρονικώς συμπυκνωμένα και εντατικά μαθήματα, καθώς και μαθήματα με χρήση σύγχρονης και ασύγχρονης διαδικτυακής επικοινωνίας. Τα μαθήματα γίνονται στην ελληνική γλώσσα. Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται σε ημέρες και ώρες λειτουργίας του Πανεπιστημίου. Το χρονοδιάγραμμα παραδόσεων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του κάθε μαθήματος καθορίζεται με απόφαση του/των διδάσκοντα/ων και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/φοιτήτριες είναι υποχρεωμένοι/-ες να παρακολουθούν τις παραδόσεις και τις άλλες δραστηριότητες που προβλέπονται για κάθε μάθημα. Ένα μέρος των μαθημάτων μπορεί να προσφέρεται με τη μορφή τηλεεκπαίδευσης.

Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται από τους τους διδάσκοντες κάθε μαθήματος με τον τρόπο ή τους τρόπους που έχουν οριστεί κατά την έναρξη του μαθήματος και έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. Ο τελικός βαθμός κάθε μαθήματος εκφράζεται στην κλίμακα μηδέν έως δέκα (0 – 10), με το πέντε (5) να αποτελεί τη βάση επιτυχούς αξιολόγησης. Οι εξετάσεις πραγματοποιούνται στο τέλος του Α' και Β' εξαμήνου. Οι επαναληπτικές εξετάσεις πραγματοποιούνται από τη 1η έως και την 14η Οκτωβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους.

Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής / φοιτήτρια μπορεί να εξεταστεί σε ένα μάθημα το πολύ δύο φορές. Αν απορριφθεί και τη δεύτερη φορά, ο φοιτητής παραπέμπεται στη Συνέλευση του Τμήματος που μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της από το Π.Μ.Σ. ή, εφόσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι, τη παροχή μιας επιπλέον εξέτασής του/της. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων-γραπτών εργασιών εκδίδονται υποχρεωτικά εντός ενός (1) μήνα μετά τη λήξη της εξεταστικής περιόδου.

Σε περίπτωση απουσιών του φοιτητή/τριας από τις παραδόσεις ή τις άλλες δραστηριότητες των μαθημάτων και ανάλογα με τον αριθμό των απουσιών, ο διδάσκων καθηγητής σε συνεννόηση με την Σ.Ε. αποφασίζει για τον τρόπο αναπλήρωσης, την επανάληψη του μαθήματος ή και τον αποκλεισμό του φοιτητή/τριας από το συγκεκριμένο πρόγραμμα. Στην περίπτωση αποκλεισμού από το πρόγραμμα η σχετική απόφαση της Σ.Ε. εγκρίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Κατά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας κάθε μαθήματος και πριν την εξέταση, οι φοιτητές και φοιτήτριες καλούνται να αξιολογήσουν συνολικά το μάθημα ως προς

το περιεχόμενο, τον τρόπο διδασκαλίας και την επίτευξη των μαθησιακών στόχων – μέσω ειδικού ερωτηματολογίου διαμορφωμένου σύμφωνα με τις οδηγίες της Α.Δ.Ι.Π. Την ευθύνη οργάνωσης και υλοποίησης της διαδικασίας αξιολόγησης που θα διασφαλίζει την ανωνυμία του φοιτητή έχει η Σ.Ε. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κοινοποιούνται στον/ην ενδιαφερόμενο/η καθηγητή/τρια με ευθύνη του διευθυντή του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 11

Εκπόνηση Διπλωματικής εργασίας

Κάθε διδάσκων/ουσα αναρτά στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. ενδεικτικά τα θέματα των διπλωματικών διατριβών που προσφέρει και τον αριθμό των μεταπτυχιακών φοιτητών που προτίθεται να επιβλέψει. Ο μέγιστος αριθμός επίβλεψης διπλωματικών διατριβών ανά διδασκόμενο μάθημα και διδάσκοντα είναι δύο (2) για κάθε ημερολογιακό έτος. Στα μέσα του Β' εκπαιδευτικού εξαμήνου και σε προθεσμίες που καθορίζει ο διευθυντής του Π.Μ.Σ., κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να καταθέσει θέμα διπλωματικής διατριβής, με αίτησή του στη γραμματεία του Π.Μ.Σ. η οποία πρέπει να συνυπογράφεται και από τον επιβλέποντα καθηγητή.

Η διπλωματική διατριβή μπορεί να εκπονείται και στην αγγλική γλώσσα κατόπιν συμφωνίας με τον επιβλέποντα Καθηγητή.

Ο ελάχιστος χρόνος για την υποβολή της μεταπτυχιακής διπλωματικής διατριβής ορίζεται σε 6 μήνες, ο δε μέγιστος χρόνος σε 12 μήνες.

Ο ορισμός του θέματος της διπλωματικής διατριβής και του επιβλέποντα Καθηγητή επικυρώνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος, η οποία ταυτόχρονα ορίζει και τα άλλα δύο μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής ύστερα από πρόταση του επιβλέποντα. Μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής μπορούν να είναι καθηγητές και λέκτορες του οικείου τμήματος ή άλλων τμημάτων. Γενικές οδηγίες για την εκπόνηση, σύνταξη και συγγραφή του κειμένου της μεταπτυχιακής διατριβής δίνονται στο σχετικό Παράρτημα του παρόντος κανονισμού. Μετά την ολοκλήρωση της συγγραφής της διπλωματικής διατριβής και την έγκριση του επιβλέποντα αυτή παρουσιάζεται δημόσια ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής.

Η Εξεταστική Επιτροπή αξιολογεί και βαθμολογεί τη διπλωματική διατριβή λαμβάνοντας υπόψη την πρωτοτυπία της, την έκταση και την αρτιότητα της βιβλιογραφικής ανασκόπησης του θέματος, την τυχόν ύπαρξη δημοσιεύσεων σε έγκυρα διεθνή περιοδικά ή συνέδρια που προέκυψαν από αυτή, καθώς και την παρουσίαση του θέματος από τον/την μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/τρια και την ανταπόκρισή του στις ερωτήσεις που του υποβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της εξέτασης. Η αξιολόγηση της διπλωματικής διατριβής εκφράζεται στην κλίμακα 0 – 10, με χαρακτηρισμό «Άριστα» για βαθμό από οκτώ και πενήντα (8,50) έως και δέκα (10), «Λίαν καλώς» από έξι και πενήντα (6,50) έως και οκτώ και σαράντα εννέα (8,49), «Καλώς» από πέντε (5) έως και έξι και σαράντα εννέα (6,49). Η αντίστοιχη κλίμακα βαθμολογίας ECTS έχει ως εξής: A (10-9), B (8), C (7), D (6), E (5), F (4-0 αποτυχία). Ο βαθμός της διπλωματικής διατριβής εξάγεται από το μέσο όρο των βαθμών των τριών αξιολογητών, με την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον δύο μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής τη βαθμολόγησαν με προβιβάσιμο βαθμό.

Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης δίνεται η δυνατότητα στο μεταπτυχιακό φοιτητή να βελτιώσει τη διατριβή του σύμφωνα με τις υποδείξεις της Εξεταστικής Επιτροπής, να την υποβάλει και την παρουσιάσει δημόσια εκ νέου, εντός χρονικού διαστήματος 6 μηνών και πριν από τη συμπλήρωση δύο ημερολογιακών ετών από την ημερομηνία εγγραφής του στο Π.Μ.Σ.

Σε περίπτωση δεύτερης αρνητικής κρίσης, ο μεταπτυχιακός φοιτητής διαγράφεται από το Π.Μ.Σ.

Μετά τη δημόσια παρουσίαση – εξέταση της διατριβής, ο φοιτητής ενσωματώνει τις διορθώσεις και τα σχόλια, που τυχόν λάβει από τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής, και εντός μίας εβδομάδας από την ημερομηνία εξέτασης και σε κάθε περίπτωση πριν την ορκωμοσία του, υποβάλλει στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.:

- α. Ένα (1) ανάτυπο της διατριβής του για τη Βιβλιοθήκη του Τμήματος,
- β. Τέσσερα (4) CD με την ηλεκτρονική μορφή της εργασίας (σε doc και Pdf) που προορίζονται: δύο (2) για τη βιβλιοθήκη του Τμήματος, ένα (1) για την Εθνική Βιβλιοθήκη και ένα (1) για το φάκελο του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Την ενσωμάτωση των διορθώσεων της εξεταστικής επιτροπής στο τελικό κείμενο της Μ.Ε.Ε. πιστοποιεί εγγράφως στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. ο Επιβλέπων Καθηγητής. Η κατάθεση του παραπάνω εγγράφου αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση βεβαίωσης ολοκλήρωσης μεταπτυχιακών σπουδών καθώς και για την ορκωμοσία του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Άρθρο 12

Δικαιώματα και παροχές

Οι μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες έχουν όλα τα δικαιώματα, τις παροχές και τις διευκολύνσεις που προβλέπονται και για τους/τις φοιτητές/τριες του πρώτου κύκλου σπουδών πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

Το Τμήμα οφείλει να εξασφαλίζει στους μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και την διδασκαλία ή άλλες διευκολύνσεις.

Οι διευκολύνσεις αυτές θα πρέπει να οριστούν από τα Τμήματα αναλυτικά (π.χ. τρόπος εξέτασης, πρόσβαση στους χώρους διδασκαλίας, στα εργαστήρια κ.λπ.).

Άρθρο 13

Υποχρεώσεις μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες οφείλουν να σέβονται και να τηρούν τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, τις αποφάσεις των οργάνων του Π.Μ.Σ., του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων και του Δ.Π.Θ., καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

Άρθρο 14

Τέλη φοίτησης

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες δεν υποχρεούνται στην καταβολή τελών φοίτησης.

Άρθρο 15

Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.)

Ο τίτλος του Δ.Μ.Σ. είναι δημόσιο έγγραφο. Ο τύπος του ορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου και υπογράφεται από τον/την Πρύτανη, τον/την Πρόεδρο του Τμήματος και τον/την Γραμματέα του Τμήματος ή τους/τις νόμιμους/ες αναπληρωτές τους.

Στον/Στην απόφοιτο/η του Π.Μ.Σ. μπορεί να χορηγείται, πριν από την απονομή, βεβαίωση ότι έχει περατώσει επιτυχώς την παρακολούθηση του Προγράμματος.

Στο Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών επισυνάπτεται Παράρτημα Διπλώματος σε σχέση με το οποίο ισχύουν οι ρυθμίσεις του άρθρου 15 του ν. 3374/2005 και της Υ.Α. Φ5/89656/ΒΕ/13-8-2007 (Β' 1466) και το οποίο αποτελεί ένα επεξηγηματικό έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με την φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία μαθημάτων που χορηγούν τα Ιδρύματα.

Άρθρο 16

Διδακτικό Προσωπικό

Τη διδασκαλία των μαθημάτων στα Π.Μ.Σ. αναλαμβάνουν μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος ή άλλων Τμημάτων.

Επιπλέον η Συνέλευση του οικείου Τμήματος με απόφασή της, έχοντας υπόψη την εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., μπορεί να καλέσει, ως επισκέπτες, καταξιωμένους/ες επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή/τριας ή ερευνητή/τριας σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017.

Φροντιστηριακές ασκήσεις ή ειδικευμένες διαλέξεις στο πλαίσιο μαθημάτων του Π.Μ.Σ. μπορούν να ανατίθενται, εκτός των ανωτέρω, και σε μέλη του διδακτικού προσωπικού καθώς και σε κατόχους διδακτορικού τίτλου ή υποψήφιους/ες διδάκτορες των οικείων προς το Πρόγραμμα Τμημάτων του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης ή άλλων συναφών Τμημάτων του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης ή άλλου Α.Ε.Ι.

Άρθρο 17

Διοικητική Υποστήριξη

1. Διεύθυνση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών – Υποχρεώσεις Διευθυντή/ιας

- α) Δημιουργείται θέση Διευθυντή/ριας για κάθε Π.Μ.Σ. στο Τμήμα εκείνο του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης το οποίο έχει την ευθύνη οργάνωσης και λειτουργίας του.
- β) Ο/Η Διευθυντής/ια κάθε Π.Μ.Σ. είναι μέλος της Σ.Ε. και ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του/της, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία.
- γ) Ο/Η Διευθυντής/ια προεδρεύει της Σ.Ε., είναι μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή.
- δ) Τα καθήκοντά του/της ορίζονται στο νόμο και στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών. Ο/Η Διευθυντής/ια του Π.Μ.Σ. εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο/Η Διευθυντής/ια δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του/της έργο ως Διευθυντής.

- ε) Ο/Η Διευθυντής/ια του Π.Μ.Σ επιπλέον είναι αρμόδιος/α μετά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε. για τη σύνταξη του απολογισμού του Προγράμματος του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ. Ο απολογισμός κατατίθεται στο οικείο Τμήμα, στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ. Για την κατάρτιση και υλοποίηση του απολογισμού ο/η Διευθυντής/ια επικουρείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Για το Π.Μ.Σ. κατά την ίδρυσή του στην εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2θ του άρθρου 32 του ν. 4485/2017 θα συμπεριλαμβάνεται ο αναλυτικός προϋπολογισμός, συμπεριλαμβανομένου του αναλυτικού λειτουργικού κόστους του προγράμματος, των πηγών χρηματοδότησης και των εν γένει πόρων της λειτουργίας του. Επίσης στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι η εισήγηση συνοδεύεται μεταξύ άλλων από αναλυτικό προϋπολογισμό λειτουργίας κατ' έτος και για πέντε (5) συνεχή έτη, καθώς και έκθεση βιωσιμότητας του προγράμματος, ο τρόπος των οποίων ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
- στ) Ο/Η Διευθυντής/ια του Π.Μ.Σ., ως Επιστημονικά Υπεύθυνος/η του αντίστοιχου έργου, εκδίδει και υπογράφει τις εντολές πληρωμής των σχετικών δαπανών και συνυπογράφει τις συμβάσεις ανάθεσης έργου, σύμφωνα με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό. Επιπλέον, ο/η Επιστημονικά Υπεύθυνος/η ευθύνεται για την ορθή υλοποίηση και πιστοποίηση του φυσικού αντικείμενου του ΠΜΣ και τη σκοπιμότητα των δαπανών που συνδέονται με την εκτέλεσή του και παρακολουθεί το οικονομικό αντικείμενό του.
- ζ) Οι εκπρόσωποι των Τμημάτων στην Ε.Δ.Ε. έχουν υποχρέωση να ενημερώνουν τις Συνελεύσεις των Τμημάτων, όταν αυτό τους ζητηθεί από τον Πρόεδρο εκάστου Τμήματος.
- η) Ο/Η Διευθυντής/ια του Π.Μ.Σ. ή του Δ.Π.Μ.Σ θα πρέπει να είναι διαθέσιμος/η για ενημέρωση, αν ζητηθεί, της Συνέλευσης ή σε περίπτωση Δ.Π.Μ.Σ. των Συνελεύσεων των Τμημάτων που συμπράττουν στο Πρόγραμμα για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του. Ο/Η Διευθυντής/ια του Π.Μ.Σ. ή του Δ.Π.Μ.Σ. εισηγείται στη Συνέλευση ή στην Ε.Δ.Ε. για τα θέματα της αρμοδιότητάς της και μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεών της.

2. Υποχρεώσεις Γραμματείας

Οι διοικητικοί υπάλληλοι που υποστηρίζουν τα Π.Μ.Σ. εκτός ωρών εργασίας τους στο Πανεπιστήμιο, καθώς και αυτοί στους οποίους έχει ανατεθεί έργο σχετικά με τα Π.Μ.Σ., δύνανται να αμείβονται για πρόσθετη εργασία (πέραν των συμβατικών τους υποχρεώσεων της κύριας απασχόλησης) που παρέχουν.

Άρθρο 18

Υλικοτεχνική Υποδομή

α) Αίθουσες Διδασκαλίας – Εργαστήρια

Για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. θα χρησιμοποιηθεί η υπάρχουσα υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος του Δ.Π.Θ.

β) Διοικητική Υποστήριξη

Η γραμματεία του Τμήματος είναι στελεχωμένη με τρεις διοικητικούς υπαλλήλους και ένα εξωτερικό συνεργάτη με αντικείμενο την υποστήριξη του Π.Μ.Σ.

Η βιβλιοθήκη της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας είναι στελεχωμένη με δύο διοικητικούς υπαλλήλους.

Άρθρο 19

Χρηματοδότηση - Οικονομική Διαχείριση Π.Μ.Σ.

Η χρηματοδότηση των Π.Μ.Σ. προέρχεται από:

- α) τον προϋπολογισμό του Α.Ε.Ι. και των συνεργαζόμενων για την οργάνωσή του φορέων σύμφωνα με το άρθρο 43 του ν. 4485/2017,
- β) τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων,
- γ) δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως οριοθετείται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή του ιδιωτικού τομέα,
- δ) πόρους από ερευνητικά προγράμματα,
- ε) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών,
- στ) μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Α.Ε.Ι.,
- ζ) κάθε άλλη νόμιμη αιτία.

Η διαχείριση των πιθανών εσόδων των Π.Μ.Σ. γίνεται με βάση αυτά που ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 20

Λογοκλοπή

Ο/Η μεταπτυχιακός/κή φοιτητής/τρια καταθέτοντας οποιαδήποτε μεταπτυχιακή εργασία είναι υποχρεωμένος/η να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων.

Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης - δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της υποψηφίου/ας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος για διαγραφή του/της.

Στις παραπάνω περιπτώσεις, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του/της επιβλέποντος/σας Καθηγητή/τριας, η Συνέλευση του οικείου Τμήματος ή η Ε.Δ.Ε. μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της φοιτητή/τριας.

Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται στη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. για κρίση και εισήγηση για αντιμετώπιση του προβλήματος στη Συνέλευση του Τμήματος.

Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό/κή φοιτητή/τρια κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Άρθρο 21

Ιστοσελίδα των Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. έχει την ιστοσελίδα του στην ελληνική και αγγλική γλώσσα. Η επίσημη ιστοσελίδα ενημερώνεται διαρκώς και περιέχει όλες τις πληροφορίες και ανακοινώσεις του Προγράμματος και αποτελεί τον επίσημο χώρο ενημέρωσης των φοιτητών και φοιτητριών.

Άρθρο 22

Αξιολόγηση των Π.Μ.Σ.

1. Στο τέλος κάθε εξαμήνου, πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος/ουσας από τους μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες, οι οποίοι/ες, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εσωτερικό σύστημα διασφάλισης ποιότητας του Ιδρύματος, με τη λήξη κάθε μαθήματος αξιολογούν συνολικά το μάθημα ως προς το περιεχόμενο, τον τρόπο διδασκαλίας, τα προτεινόμενα συγγράμματα κ.τ.λ.

Με ευθύνη του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. διοργανώνονται ημερίδες με αντικείμενο τη συζήτηση – μελέτη των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και των περιεχομένων του, ώστε να εκτιμάται μεταξύ άλλων ο βαθμός στον οποίο συνδέεται το πρόγραμμα με την πρόοδο της επιστήμης, την αγορά εργασίας και τις ανάγκες της κοινωνίας γενικότερα.

2. Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε., με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ. Ο απολογισμός κατατίθεται στο οικείο Τμήμα, στο οποίο ανήκει το Π.Μ.Σ.
3. Εκτός από τις διαδικασίες εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, καθώς και διασφάλισης και πιστοποίησης της ποιότητας, οι οποίες προβλέπονται στο ν. 4009/2011 (Α' 189), εξωτερική ακαδημαϊκή αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. κάθε Σχολής, διενεργεί εξαμελής Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (Ε.Σ.Ε.).
4. Με απόφαση της οικείας Κοσμητείας συγκροτείται μία Ε.Σ.Ε. για τα Π.Μ.Σ. και τις διδακτορικές σπουδές κάθε Τμήματος και τα μέλη της επιλέγονται από σχετικό μητρώο αξιολογητών που τηρείται σε κάθε Σχολή. Για την κατάρτιση του μητρώου κάθε Τμήμα προτείνει, με τεκμηριωμένη εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος, τρία (3) μέλη από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή. Λοιπές λεπτομέρειες ως προς την κατάρτιση και επικαιροποίηση του μητρώου, ορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απόφαση συγκρότησης της Ε.Σ.Ε. εκδίδεται ύστερα από διαβούλευση με τους Προέδρους των Τμημάτων, αφού προηγουμένως έχει διερευνηθεί η διαθεσιμότητα των υποψηφίων, και αφορά, κατά προτίμηση, σε υποψηφίους/ες ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύουν τα υπό αξιολόγηση προγράμματα σπουδών και που έχουν διακριθεί για το ερευνητικό τους έργο.
5. Τα μέλη των Ε.Σ.Ε. στην αρχή της θητείας τους ενημερώνονται για κάθε θέμα που αφορά στα Π.Μ.Σ., καθώς και στις διδακτορικές σπουδές που εκπονούνται στα αντίστοιχα Τμήματα της Σχολής, όπως τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύουν, τον αριθμό των φοιτητών/τριών, τους κανόνες επιλογής, το λειτουργικό κόστος και τα τέλη φοίτησης. Ειδικότερα, ο απολογισμός της παραγράφου 2 με ευθύνη της Κοσμητείας αποστέλλεται αμελλητί στα μέλη της οικείας Ε.Σ.Ε..
6. Ανά πενταετία τα μέλη των Ε.Σ.Ε. επισκέπτονται τις εγκαταστάσεις του οικείου Τμήματος για επαρκές χρονικό διάστημα, κατά το οποίο συναντώνται και συζητούν με εκπροσώπους των διδασκόντων/ουσών και των φοιτητών/τριών, καθώς και με τους Διευθυντές και τα

μέλη των συλλογικών οργάνων των Π.Μ.Σ., προκειμένου να διαμορφώσουν την τελική έκθεση αξιολόγησης. Η τελική έκθεση αξιολόγησης, η οποία περιέχει και προτάσεις για τη συνεχή βελτίωση των προγραμμάτων σπουδών, υποβάλλεται στην Κοσμητεία, στο οικείο Τμήμα και στη Σύγκλητο, προκειμένου να τη συνεκτιμήσει για τη συνέχιση ή μη της λειτουργίας των Π.Μ.Σ., σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 32.

7. Στα μέλη των Ε.Σ.Ε. καταβάλλονται δαπάνες μετακίνησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υποπαράγραφο Δ9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015.
8. Ο απολογισμός και οι αξιολογήσεις του παρόντος άρθρου δημοσιοποιούνται στο διαδικτυακό τόπο των Ιδρυμάτων και κοινοποιούνται, με ευθύνη της Κοσμητείας, στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, λαμβάνονται δε υπόψη στις διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης της ποιότητας του ν. 4009/2011.
9. Οι Σχολές οφείλουν να καταρτίσουν το μητρώο αξιολογητών και να συγκροτήσουν την Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (Ε.Σ.Ε.), σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 44 έως τον Σεπτέμβριο του έτους 2018, άλλως μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την ίδρυση κάθε Π.Μ.Σ.

Άρθρο 23

Άλλες διατάξεις

Οποιοδήποτε θέμα προκύψει στο μέλλον που δεν καλύπτεται από την σχετική νομοθεσία ή τον παρόντα Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, θα αντιμετωπιστεί με αποφάσεις της Συνέλευσης του Τμήματος και της Συγκλήτου του Ιδρύματος με τροποποίηση του Κανονισμού και δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ
(ως αναπόσπαστο μέρος του Κανονισμού
Μεταπτυχιακών Σπουδών)

1. Περιεχόμενα Μεταπτυχιακών Μαθημάτων.
2. Τύπος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) των Π.Μ.Σ. του Δ.Π.Θ.
3. Τύπος Πιστοποιητικού ολοκλήρωσης Μεταπτυχιακών Σπουδών.
4. Τύπος Βεβαίωσης Αναλυτικής Βαθμολογίας Μεταπτυχιακού Φοιτητή Π.Μ.Σ. Τμήματος του Δ.Π.Θ.
5. Απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Τελετή ανακήρυξης (Σχέδιο).
6. Γενικές Οδηγίες για την Εκπόνηση, Σύνταξη και Συγγραφή του Κειμένου της Μεταπτυχιακής Διατριβής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: Περιεχόμενα Μεταπτυχιακών Μαθημάτων

1. Διδακτική της Περιβαλλοντικής Επιστήμης

Θεωρητική θεμελίωση της διδασκαλίας. Τα αναλυτικά προγράμματα. Οι σκοποί της διδασκαλίας και τα μέσα διδασκαλίας. Διδακτικά μοντέλα. Κοινωνικές μορφές διδασκαλίας. Μορφές δράσης του δασκάλου. Επιλογή και διατύπωση στόχων διδασκαλίας. Σύνταξη και χρήση ερωτήσεων. Εκπαιδευτικές τεχνολογίες. Η αξιολόγηση του εκπαιδευόμενου. Υποδειγματικές διδασκαλίες από τον διδάσκοντα. Υποδειγματικές διδασκαλίες από τους φοιτητές.

2. Περιβαλλοντική Επικοινωνία, ΜΜΕ και Κοινή Γνώμη

Ιστορική αναδρομή και χαρακτηριστικά της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Η περιβαλλοντικά υπεύθυνη συμπεριφορά και μοντέλα εκτίμησης της. Σχέσεις ανάμεσα στις μεταβλητές που καθορίζουν το σχηματισμό της περιβαλλοντικά υπεύθυνης συμπεριφοράς. Περιβαλλοντική Ευαισθησία. Μορφές της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Κατηγορίες των Μ.Μ.Ε. Παράγοντες που επηρεάζουν τη λειτουργία των Μ.Μ.Ε. Οι επιδράσεις των Μ.Μ.Ε. Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας ως Περιβαλλοντικοί Εκπαιδευτές. Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και η Περιβαλλοντική Ευαισθητοποίηση. Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και η περιβαλλοντική πληροφορία. Κοινή γνώμη, ως αντικείμενο της πολιτικής επικοινωνίας. Διαφορετικές θεωρήσεις της κοινής γνώμης, σε σχέση της με την πολιτική κουλτούρα και τη δημοκρατική δημόσια σφαίρα. Συμμετοχή πολιτών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Παράγοντες που ενθαρρύνουν και καθορίζουν τη συμμετοχή. Η συμμετοχή των πολιτών στη προστασία του περιβάλλοντος.

3. Περιβάλλον Κοινωνία και Εθελοντισμός (Ε)

Άνθρωποι και φύση. Προστασία και διατήρηση των φυσικών οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας. Προστατευόμενες περιοχές και η αλληλεπίδραση τους με τοπικούς κατοίκους και επισκέπτες. Αστικό πράσινο και πολίτες. Αξιοποίηση φυσικών πόρων και προστασία του περιβάλλοντος. Τοπικά περιβαλλοντικά προβλήματα από τα απόβλητα μας στον αέρα, στο νερό και στο έδαφος. Διεθνή περιβαλλοντικά προβλήματα, όπως η κλιματική αλλαγή, παγκόσμια άνοδος της θερμοκρασίας, η τρύπα του όζοντος, τον υπερπληθυσμό κ.λπ. Διατροφικοί πόροι και γενετικά τροποποιημένοι οργανισμοί. Ενεργειακή αποδοτικότητα και ανανεώσιμη ενέργεια. Περιβάλλον και θρησκεία. Οικολογικές οργανώσεις. Εθελοντισμός και προστασία του περιβάλλοντος. Διαλέξεις, κοινές παρουσιάσεις και σεμιναριακές συζητήσεις διδασκόντων καθηγητών και φοιτητών διευρύνοντας τη γνωστική βάση του μαθήματος.

4. Αρχές και Μέθοδοι Διαχείρισης Περιβάλλοντος (E)

Οικοσύστημα και οικονομία, αλληλεπίδραση φυσικού περιβάλλοντος και οικονομικού συστήματος. Οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές αρχές στη διαχείριση περιβάλλοντος. Λειτουργίες, αγαθά και ωφέλειες του οικοσυστήματος. Αξιολόγηση των αγαθών και ωφελειών του οικοσυστήματος. Προγραμματισμός και οργάνωση στη διαχείριση περιβάλλοντος. Πλαίσιο ανάλυσης εναλλακτικών διαχείρισης. Πρακτικές εφαρμογές και μελέτες περιπτώσεων διαχείρισης περιβάλλοντος.

5. Υπηρεσίες Οικοσυστημάτων (E)

Οικοσυστήματα, λειτουργίες και υπηρεσίες. Κατηγοριοποίηση των υπηρεσιών του οικοσυστήματος. Χωρική και θεσμική κλίμακα θεώρησης των υπηρεσιών του οικοσυστήματος. Ποσοτικοποίηση και αποτίμηση των υπηρεσιών του οικοσυστήματος. Δημιουργία αγορών για τις υπηρεσίες των οικοσυστημάτων. Περιορισμοί και κριτική στην εκτίμηση των λειτουργιών του οικοσυστήματος.

6. Περιβαλλοντική Πολιτική

Ιστορική εξέλιξη της περιβαλλοντικής πολιτικής. Διαμόρφωση περιβαλλοντικής πολιτικής. Περιβαλλοντική πολιτική και πολίτες, μη Κυβερνητικές Περιβαλλοντικές Οργανώσεις. Περιβαλλοντικές τάσεις και προβλήματα του Ευρωπαϊκού χώρου. Ανάλυση των σύγχρονων περιβαλλοντικών προβλημάτων. Συμβάσεις, συμφωνίες και συνθήκες για το περιβάλλον, τη βιοποικιλότητα και τους φυσικούς πόρους. Προγράμματα δράσης για το περιβάλλον. Πολιτικές προστασίας και ανάδειξης προστατευόμενων φυσικών περιοχών. Πολιτικές χρήσεων γης. Το περιβαλλοντικό δίκαιο στην Ελλάδα, την Ευρωπαϊκή Ένωση και διεθνώς. Διαλέξεις, κοινές παρουσιάσεις και σεμιναριακές συζητήσεις διδασκόντων καθηγητών και φοιτητών διευρύνοντας τη γνωστική βάση του μαθήματος.

7. Μεθοδολογία Κοινωνικής και Περιβαλλοντικής Έρευνας

Μεθοδολογική προσέγγιση ερευνητικών εργασιών. Κοινωνικές έρευνες – Περιβαλλοντικές έρευνες. Ερευνητικά εργαλεία και τεχνικές έρευνας. Συγκέντρωση-επεξεργασία-ανάλυση ερευνητικών δεδομένων με τη χρήση εξειδικευμένου λογισμικού ανάλυσης. Μέθοδοι πολυμεταβλητών αναλύσεων. Ερμηνεία και παρουσίαση ερευνητικών αποτελεσμάτων. Οργάνωση και συγγραφή ερευνητικής εργασίας.

8. Βιώσιμη Ανάπτυξη (E)

Συμπτώματα, αίτια, διαστάσεις και επιπτώσεις της περιβαλλοντικής και οικονομικής κρίσης. Σημαντικότερες απειλές για τη βιώσιμη ανάπτυξη στην Ευρώπη και στον κόσμο. Συντελεστές παραγωγής, οργάνωση, ανάλυση και επιπτώσεις αυτών στη βιώσιμη ανάπτυξη. Η κατανομή και η στενότητα των πόρων. Κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της χρήσης των φυσικών

πόρων. Δείκτες αειφόρου ανάπτυξης. Πληθυσμός, οικονομική ανάπτυξη, περιβάλλον και ύπαιθρος. Αναπτυξιακό φαινόμενο και Τρίτος κόσμος. Παγκοσμιοποίηση. Χρηματοδοτικά μέσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ευρωπαϊκή στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Επιχειρήσεις και βιώσιμη ανάπτυξη. Case Studies.

9. Στρατηγικές Δημοσίων Σχέσεων και Περιβάλλον (E)

Ιστορική αναδρομή, ορισμός των Δημοσίων Σχέσεων, χαρακτηριστικά του Διευθυντή ΔΣ και του αντίστοιχου τμήματος. Σχέσεις του Μάρκετινγκ της Διαφήμισης και των Δημοσίων Σχέσεων. Τα κοινά των Δημοσίων Σχέσεων. Επιλογή των Μέσων Επικοινωνίας. Σχέσεις με τα ΜΜΕ. Μέσα για την υλοποίηση της επικοινωνιακής στρατηγικής. Προγράμματα Δημοσίων Σχέσεων. Αξιολόγησης προγραμμάτων Δημοσίων Σχέσεων. Δημόσιες Σχέσεις μια παραμελημένη επιστήμη για τους περιβαλλοντικούς φορείς. Πρακτικές εφαρμογές σε φορείς που έχουν σχέση με το περιβάλλον. Διαλέξεις από στελέχη Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας, οργανισμών και επιχειρήσεων.

10. Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (E)

Αειφόρος ανάπτυξη. Αρχές αειφόρου ανάπτυξης. Από την περιβαλλοντική εκπαίδευση στην εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη. Περιβαλλοντικά προβλήματα. Περιβαλλοντική δικαιοσύνη. Εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη και οικοδόμηση φιλο-περιβαλλοντικών συμπεριφορών. Εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη και αναλυτικά προγράμματα. Παιδαγωγικές μέθοδοι. Ιδέες για εκπαιδευτικά παιχνίδια και ασκήσεις. Παρουσιάσεις φοιτητών.

2. Τύπος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) των Π.Μ.Σ. του Δ.Π.Θ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΚΡΕΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΔΙΠΛΩΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ο/Η (ονοματεπώνυμο) του (πατρώνυμο) από (όνομα πόλης) πτυχιούχος του Τμήματος (όνομα Τμήματος) μετά την επιτυχή παρακολούθηση των μαθημάτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Επικοινωνία» του Τμήματος (όνομα Τμήματος) του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης και την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων από το νόμο δοκιμασιών στις (ημερομηνία), κρίθηκε άξιος/α του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, με το βαθμό:

«ΑΡΙΣΤΑ» εννέα (9)

Σε πίστωση των ανωτέρω
εκδίδεται το παρόν δίπλωμα

Πόλη (όνομα πόλης) Ημερομηνία (ημέρα-μήνας-έτος)

Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΕΤΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΘΡΑΚΗΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
(όνομα Τμήματος)
ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΕΤΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΘΡΑΚΗΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ (όνομα Τμήματος)
ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΕΤΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΘΡΑΚΗΣ

3. Τύπος Πιστοποιητικού ολοκλήρωσης Μεταπτυχιακών Σπουδών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ....

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Πιστοποιείται ότι:

Στον/ην κύριο/κυρία (Όνομα Επώνυμο Πατρώνυμο του μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας) από (όνομα πόλης), Πτυχιούχο (όνομα Τμήματος) του Πανεπιστημίου (όνομα Πανεπιστημίου), μετά τη νόμιμη διαδικασία και αφού εξεπλήρωσε επιτυχώς όλες τις υποχρεώσεις του/της, στα πλαίσια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματός μας, απονεμήθηκε το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Επικοινωνία του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας, του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, με το βαθμό

«ΑΡΙΣΤΑ»

Οκτώ και εβδομήντα εκατοστά (8,70)

Το παρόν έχει θέση αντιγράφου Διπλώματος Μεταπτυχιακού Σπουδών.
Το πιστοποιητικό αυτό, το οποίο ζήτησε ο ενδιαφερόμενης/όμενης, του/της χορηγείται για κάθε νόμιμη χρήση.

Πόλη (όνομα πόλης) Ημερομηνία (ημέρα-μήνας-έτος)

Ο/Η Γραμματέας του Τμήματος

(υπογραφή-σφραγίδα)

4. Τύπος Βεβαίωσης Αναλυτικής Βαθμολογίας Μεταπτυχιακού Φοιτητή Π.Μ.Σ.
Τμήματος του Δ.Π.Θ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Πόλη.....
Αριθ. Πρωτ.....

ΒΕΒΑΙΩΣΗ

Βεβαιώνεται ότι ο/η κύριος/κυρία (*Όνομα Επώνυμο Πατρώνυμο*) Πτυχιούχος του (*Τμήμα Σχολή Πανεπιστήμιο*), ο οποίος είχε εισαχθεί το ακαδημαϊκό έτος (*αναγραφή ακ. έτους*) στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας, του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης με τίτλο Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Επικοινωνία διάρκειας τριών εξαμήνων, εξετάσθηκε επιτυχώς στα οκτώ (8) απαιτούμενα μεταπτυχιακά μαθήματα και έλαβε την παρακάτω βαθμολογία σε κάθε μάθημα:

A/A ΜΑΘΗΜΑ	Π.Μ.	ΒΑΘΜΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1.	...	π.χ. Δέκα (10)	.....
2.	...	.....	.....
3.	...	.....	.....
4.	...	.....	.....
5.	...	.....	.....
6.	...	.....	.....
7.	...	.....	.....
8.	...	.....	.....

Ο/Η ανωτέρω στις *ημερομηνία*) ανέπτυξε τη Μεταπτυχιακή Διατριβή (Μ.Δ.) του/της δημοσία ενώπιον της αρμόδιας Εξεταστικής Επιτροπής, η οποία την ενέκρινε, τη βαθμολόγησε με το βαθμό *(αναγραφή βαθμού)* και πρότεινε την απονομή στον/ην ανωτέρω του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Ο Γενικός Μέσος Όρος βαθμολογίας του/της ανωτέρω (με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων) λαμβάνοντας υπόψη της διδακτικές μονάδες των επί μέρους μαθημάτων *(αριθμός διδακτικών μονάδων μαθημάτων)* και της Μεταπτυχιακής Διατριβής *(αριθμός διδακτικών μονάδων διατριβής)* είναι:

«*ΑΡΙΣΤΑ*».

Η παρούσα βεβαίωση χορηγείται ύστερα από αίτηση του/της ενδιαφερομένου/ενδιαφερομένης για κάθε νόμιμη χρήση.

Πόλη *(όνομα πόλης)* Ημερομηνία *(ημέρα-μήνας-έτος)*

Με εντολή Πρύτανη
Ο/Η Γραμματέας
του Τμήματος

(υπογραφή-σφραγίδα)

5. Απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης. Τελετή ανακήρυξης (Σχέδιο)

Η ανακήρυξη του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας ως αξίου του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών εκάστου Τμήματος και η απονομή στον ίδιο του Διπλώματος αυτού γίνεται σε ειδική τελετή που πραγματοποιείται στο αρμόδιο Τμήμα.

Η απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) γίνεται παρουσία του Πρύτανη του Δ.Π.Θ., ή, όταν αυτός κωλύεται, παρουσία ενός εκ των Αντιπρυτάνεων.

Κατά την τελετή της απονομής του Δ.Μ.Σ. στον/στην υποψήφιο/α αναγιγνώσκεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος το πρακτικό της Εξεταστικής Επιτροπής και στη συνέχεια ο Πρόεδρος του Τμήματος αναγιγνώσκει τα παρακάτω:

«Ο/Η.....(Ονοματεπώνυμο) .....πτυχιούχος
του.....(Τμήμα, Σχολή, Πανεπιστήμιο)
..... συνέταξεν Μεταπτυχιακή Διατριβήν (Μ.Δ.) ή
επιγράφεται .....
....., ήπερ τοις αναγνούσι καθηγηταίς εμμελώς έχειν έδοξεν, ούτος (αυτή)
δε την επί τω μεταπτυχιακώ τίτλω (Μ.Δ.Ε.) δοκιμασίαν ευδοκίμως υπέστη.

Ερωτών ουν το Τμήμα, ει τούτο ικανώς τα τεκμήρια της του (της) υποψηφίου επιστημονικής παιδείας ποιούμενον δοκιμάζει τούτον (ταύτην) εις τους κατόχους του Μ.Δ.Ε. του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης· ερωτών δε και τον Πρύτανην, ει τη του Τμήματος βουλή ομολογεί. Επειδήπερ ου μόνον εν ταις ειωθόταις δοκιμασίαις της σής επιστήμης έλεγchon παρέσχεσ σαφέστατον, αλλά και εν τη μεταπτυχιακή διατριβή, ην φιλοπονήσας προσήνεγκες τω Τμήματι Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, άξιον (αξίαν) του Δ.Μ.Σ. σε αυτόν (σε αυτήν) απέφηνας καπί τούτοις το μεν Τμήμα σε κατά τα νόμιμα εδοκίμασε, ο δε Πρύτανης ταύτην την δοκιμασίαν επήνεσε, δια ταύτα εγώ..... (Ονοματεπώνυμο) .....Καθηγητής του Τμήματος....., νυν Πρόεδρος του Τμήματος..... διατελών τε και χρώμενος τη δυνάμει, ην παρά των εν Πανεπιστημίω και Τμήματι νόμων είληφα,

σε.....(Ονοματεπώνυμο).....
....., υποψήφιον (υποψηφίαν) του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων

μεταπτυχιακού τίτλου δημοσία άξιον και κάτοχον του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ) του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Επικοινωνία του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας, του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης αναγορεύω και πάσας τας τω πανεπιστημιακώ αξιώματι τούτω παρεπομένας προνομίας σοι δίδωμι, συνθιασώτην μεν και εταίρον της επιστήμης σε προσαγορεύων, της δε επιστήμης ταύτης δια παντός του βίου φιλοτίμως αντέχεσθαι παραινών».

1. Σκοπός και Σημασία της Μεταπτυχιακής Διατριβής

Η μεταπτυχιακή διατριβή είναι επιστημονική εργασία η οποία οφείλει να εμπεριέχει στοιχεία πρωτοτυπίας στα γνωστικά πεδία τα σχετικά με το Π.Μ.Σ. είτε μέσω της δημιουργίας νέας γνώσης, είτε μέσω της άσκησης αυτόνομης κριτικής σκέψης, είτε, τέλος, μέσω συνδυασμού των παραπάνω. Προσφέρει τη δυνατότητα να κριθεί αλλά και να κατευθυνθεί η ερευνητική ικανότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή. Άρα, ο βασικός στόχος της εκπόνησής της είναι να αποδείξει τις ικανότητές του μεταπτυχιακού φοιτητή και από τις δύο αυτές απόψεις.

2. Επιμέρους Στόχοι της Μεταπτυχιακής Διατριβής

Επιμέρους στόχοι, στους οποίους είναι δυνατόν να αποβλέπει μια τέτοια ερευνητική εργασία συμπεριλαμβάνουν:

- επισκόπηση και κριτική ανάλυση υφιστάμενης γνώσης
- περιγραφή και ερμηνεία κάποιου φαινομένου ή θέματος
- χρήση θεωρητικών και μεθοδολογικών προσεγγίσεων, τεχνικών, εργαλείων
- δημιουργία νέων θεωρητικών και μεθοδολογικών προσεγγίσεων, τεχνικών, εργαλείων ή άλλων καινοτομιών στη διερευνούμενη επιστημονική περιοχή.

Η μεταπτυχιακή διατριβή στοχεύει στο να αναπτυχθούν από τον μεταπτυχιακό φοιτητή δόκιμες

επιστημονικές πρωτοβουλίες σε ένα συγκεκριμένο πεδίο γνώσης απ' αυτά που προσφέρονται στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Αποτρέπεται η μηχανιστική εφαρμογή γνώσεων και ενθαρρύνεται η κριτική θεώρηση και ανάλογη προσαρμογή τους από πλευράς του μεταπτυχιακού φοιτητή.

3. Κύρια Τμήματα της Μεταπτυχιακής Διατριβής

Ως επιστημονικό σύγγραμμα, η μεταπτυχιακή διατριβή δεν επιδιώκει να τέρψει και να ψυχαγωγήσει τον αναγνώστη, ούτε να εντυπωσιάσει με τον πλούτο των γλωσσικών, εκφραστικών ή συντακτικών μέσων που χρησιμοποιεί, αλλά να μεταβιβάσει συγκεκριμένες γνώσεις, ιδέες ή απόψεις και τεχνικές με σαφήνεια, ακρίβεια, λογική ακολουθία, συνοχή, επιστημονική τεκμηρίωση, καθώς και λιτότητα και οικονομία στη γλωσσική έκφραση. Για το σκοπό αυτό, συνιστάται μια μεταπτυχιακή διατριβή να περιλαμβάνει τα εξής γενικά τμήματα:

α) *Εισαγωγή*: ιστορικό επιλογής του ερευνητικού προβλήματος, τοποθέτηση του θέματος στον ευρύτερο επιστημονικό κλάδο, πρωτοτυπία και χρησιμότητα της έρευνας, και διατύπωση του σκοπού της.

β) *Ανασκόπηση της βιβλιογραφίας*: επισκόπηση και διερεύνηση του θεωρητικού και μεθοδολογικού πεδίου (συμπεριλαμβανομένων και εφαρμογών), στο οποίο εντάσσεται η μεταπτυχιακή εργασία, καθώς και του δασολογικού πλαισίου συγκρότησής της.

γ) *Μεθοδολογία*: οργάνωση έρευνας, περιγραφή μεθοδολογικής προσέγγισης, περιγραφή συλλογής και τεχνικών επεξεργασίας δευτερογενών και πρωτογενών στοιχείων.

δ) *Ανάλυση του θέματος*: παρουσίαση και οργάνωση των ευρημάτων της μεταπτυχιακής εργασίας, ανάλυση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων της μεταπτυχιακής εργασίας.

ε) *Συμπεράσματα*: παράθεση τελικών συμπερασμάτων, ένταξή τους στο ευρύτερο θεωρητικό και εφαρμοστικό πλαίσιο, όπως ορίστηκε στην αρχή της μεταπτυχιακής εργασίας, και ζητήματα, τα οποία προκύπτουν για μελλοντική έρευνα.